

t

Kultur- og debattredaktør Hilde Sandvik

debatt@bt.no

Redaksjon: Liv Skotheim, Egil Horne Mikkelsen og Silje M. Stavrum Norevik.

FYLLINGSDALEN KULTURHUS: Det planlagte kulturhuset i Fyllingsdalen bør bygges ved Oasen, og ikke på Spelhaugen, mener innsenderne. Bildet viser arkitekters illustrasjon fra mulighetsstudien for Fyllingsdalen Kulturhus utenfor Oasen.

ILLUSTRASJON: NORCONSULT/MAD

Byrådet lar Fyllingsdalen kulturhus bli en brikke i et kommersielt spill.

Bygg Fyllingsdalen kulturhus ved Oasen

KULTURHUS

Per Krogseth
Leder, Fyllingsdalen kulturråd
Ola B. Siverts, Samfunnsplanlegger

DET PÅGÅR ET SPILL rundt lokaliseringen av Fyllingsdalen kulturhus som Fyllingsdalen kulturråd reagerer på. Auto23 er i gang med en planprosess for sine eiendommer på Spelhaugen der de har lagt inn et kulturhus, og det drives «lobbying» for å få byens politikere til å gå for en slik plassering. En lokalisering stikk i strid med kulturrådets og byplanleggerens anbefalinger om å forsterke Oasenområdet som bydelens hjerte.

HØSTEN 2009 ble Fyllingsdalen kulturråd dannet bl.a. for å få fortgang i kulturhussaken. Over 20 lag og organisasjoner stod bak stiftelsen - i dag er det nærmere 30 medlemmer. Det første rådet gjorde var å engasjere planleggere for å få frem en rapport om hvor kulturhuset burde ligge, og hva det skulle inneholde. Byrådet bevilget midler til utarbeidelse av analysen.

I LØPET AV de 35 årene det har vært arbeidet for et kulturhus, har en rekke ulike tomter blitt foreslått. Nå var det viktig å sortere slik at en fant frem til ett foretrukket område som alle kunne enes om. Våren 2010 fikk byrådet overlevert en rapport som fastslo at kulturhuset burde plasseres rett vis å vis Oasen og den nye kollektivterminalen med bybanestopp. Det vil være en ideell plassering for et kulturhus som både skal skape mest mulig kulturaktivitet, og samtidig være en viktig miljøfaktor som kan bidra til å gjøre om Oasen fra kjøpesenter til bydelssenter.

DET BLE VIST til at kulturhuset plassert ved Oasen vil kunne være et lavterskeltilbud også til ikke-organiserte grupper, at det vil skape minst mulig bilbruk og unødvendig transport, bidra til at det ble etablert et bydelstorg og samlingspunkt for Fyllingsdalen, være en sosial og kulturell «varmestue» for kollektivreisende og vil aktivisere det gamle, tradisjonsrike kulturhuset i «dalen» - ungdomshuset - ved en gangbro slik at en får et «gratis» ekstrabygg å spille på, bare 70-80 meter unna.

I tillegg vil denne løsningen gi dramalinjen ved Fyllingsdalen videregående en mulighet for fellesbruk og vil kunne bygges på kommunalt grunn. En vil derfor ikke være avhengig av andres velvilje eller høy tomte-kostnad og vil koble seg på en reguleringsplanprosess som allerede var godt i gang.

KOMMUNEN VEDTOK i 2011 å toppprioritere kulturhusene i Åsane og Fyllingsdalen, og i 2012 ble det satt av midler. Byrådet sa klart i fra at de ønsket kulturhuset som et såkalt OPS-prosjekt, et prosjekt private utbygere bygger og drifter, men som kommunen leier. Siden høsten 2012 har kommunen arbeidet med å lage en konkurranse der ulike private interessenter kan tilby kommunen en pakke med kulturhus og drifting. Kulturrådet i Fyllingsdalen har reagert på at dette arbeidet synes å skje uten klare kriterier med hensyn til hvor kulturhuset skal lokaliseres, og har gitt uttrykk for at et feillokalisert kulturhus vil få negative konsekvenser både for kulturhuset og for Fyllingsdalen.

Kulturrådet fikk ytterligere kommunale midler, og laget en

ILLUSTRASJON: NORCONSULT/MAD

tilleggsrapport som ble overlevert høsten 2012, som påpekte at kommunen har et over 9 mål

stort areal rett utenfor Oasen som burde være ideelt for en slik konkurranse. Det at det var mye areal å spille på, ville sikkert også være attraktivt

for tilbydere, og sikre mange konkurransedeltakere. Det nye utkastet til skolebruksplan for videregående skoler signaliserer at Fyllingsdalen videregående - 170 meter fra Oasens vestinngang - kan bli ytterligere styrket. I planen angis det behov for akkurat den typen fasiliteter en finner i et kulturhus - og det antydes et mulig samarbeid med kommunen om sambruk av huset.

KOMMUNEN SATTE høsten 2012 i gang med en såkalt mulighetsstudie for Fyllingsdalen, hvor en ønsket få frem planleggere og arkitekters innspill i saken. Konklusjonene er krystallklare: Oasen er det naturlige bydelssenteret for Fyllingsdalen, og må forsterket sin rolle som det. Selv ikke i et 20 års perspektiv er det sannsynlig at Spelhaugen og Oasen «vokser sammen». Tvert i mot er det naturlig å ha en såkalt blå/grønn korridor

mellem de to stedene. Ingen av studiene plasserer kulturhuset i eller i nærheten av Spelhaugen. Skal en få til et sentrum for et sted med såpass lite befolkningsgrunnlag som Fyllingsdalen, så må det maksimalt ha en omkrets på 150 - 200 meter. Selv Bergen sentrum sliter med å ha aktivitet og «puls» for noe som befinner seg mer enn 150 - 200 meter fra Torgalmenningen. Ingen byer eller tettsteder i Norge vil finne på å plassere en besøkmagnet som et kulturhus annet enn «midt i byen».

VÅR KONKLUSJON er å følge Fyllingsdalen kulturråds enstemmige råd; bygg Fyllingenbyen rundt Oasen med kulturhuset som hovedbrikke. Da får Bergen og «dalen» mest mulig effekt for skattekrone. Hvis byrådet skal følge sin egen linje i denne saken må kulturhuset legges ut på anbud som et OPS (offentlig-privat-samarbeid)-prosjekt. I så fall vil det aller beste kommunen kan gjøre være å tilby sin egen, store tomt på ni mål rett utenfor Oasen og ha konkurranse både om kulturhus, torg og la utbyggingen få bygge både mer næring og kanskje også kollektivterminal og boliger. Å plassere kulturhuset i Fyllingsdalen på Spelhaugen vil være i strid med alle vanlige prinsipper for god by, kultur og miljøplanlegging.